

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Franciszek
Nazwisko: Stasik
Miejsce urodzenia: Juszczyn
Data urodzenia: 16-06-1911
Imię ojca: Jan
Imię matki: Aniela
Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów	Stan zachowania	Uwagi
Akta śledztwa przeciwko Franciszkowi Stasikowi i innym osobom związanym z organizacją niepodległościową Stanisława Sali. Zatrzymany przez PUBP w Wadowicach 09.01.1949 roku, w jego domu przeprowadzono rewizję, która dała wynik pozytywny. Akt oskarżenia sporządził 16.03.1949 oficer śledczy PUBP w Wadowicach chor. Jan Baran. Oskarżony z art. 14 par. 1 Dekretu z 13.06.1946, art. 27 KKWP w związku z art. 259 KK tj. o to, że w okresie od listopada do grudnia 1948 udzielał powtarzającej się pomocy żołnierzom organizacji Sali m.in. przez udzielenie im "pomieszczenia, noclegu i wyżywienia", a także udzielał im potrzebnych informacji. Akt oskarżenia wraz z materiałami sprawy przekazano do Wojskowej Prokuratury Rejonowej w Krakowie. Akta złożono 12.11.1949 w Archiwum Wydz. II WUBP w Krakowie, pod dawną sygn. 4305/I. Przejrejestrowano 21.10.1968 do nr 1305/III.	Akta o sygn. IPN Kr 07/1202 (1305/III).	
Prokuratorskie akta nadzoru przeciwko Franciszkowi Stasikowi i innym. Postanowienie o jego tymczasowym aresztowaniu wydał 17.01.1949 wiceprokurator WPR w Krakowie mjr Piotr Smolnicki v. Józef Holender. Osadzony w Areszcie Śledczym PUBP w Wadowicach. Sporządzony przez PUBP w Wadowicach 16.03.1949 akt oskarżenia, został przesłany 28.03.1949 do Wojskowej Prokuratury Rejonowej w Krakowie wraz z informacją o osadzeniu Stasika i innych oskarżonych w Więzieniu przy ul. Montelupich w Krakowie. WPR w Krakowie akt oskarżenia zatwierdziła i przesłała do Wojskowego Sądu Rejonowego w Krakowie.	Akta o sygn. IPN Kr 111/1994 (Pr II 338/49).	Piotr Smolnicki vel Józef Holender, prokurator WPR w Krakowie, został skazany w 1951 przez NSW na 8 lat więzienia za współpracę z Kripo w getcie krakowskim i zdegradowany z ppłk. do szeregowca.

Sprawa przed Wojskowym Sądem Rejonowym w Krakowie przeciwko Franciszkowi Stasikowi i innym osobom związanym z organizacją niepodległościową Stanisława Sali. Rozprawa Główna odbyła się 07 i 14.04.1949 przed WSR w Krakowie, który orzekł w składzie: przewodniczący - por. Władysław Sieracki oraz ławnicy - strz. Jan Chudy i strz. Marian Ozga. Franciszek Stasik przyznał się częściowo do zarzuconych mu czynów. Jednocześnie zaprzeczył, iż udzielał im informacji dot. niejakiego Waleriana Bartyzela. Rozbieżności z zeznaniami złożonymi podczas śledztwa wyjaśnił tym, że był bity przez funkcjonariuszy UB, „bili go pięścią po twarzy”. Sąd nie dał wiary jego wyjaśnieniom. Wyrokiem z 14.04.1949 skazany został na 6 lat więzienia. Osadzony w Więzieniu przy ul. Montelupich w Krakowie. Przeniesiony 10.10.1950 do Centralnego Więzienia w Sztumie. Na posiedzeniu niejawnym 18.09.1952 WSR w Krakowie postanowił zwolnić warunkowo z więzienia Franciszka Stasika.

Akta o sygn. IPN Kr 110/3152 (Pr II 338/49, Sr 294/49).

Franciszek Stasik przybył do Centralnego Więzienia w Sztumie w październiku 1950 roku z Więzienia przy ul. Montelupich w Krakowie, w ramach transportu do Gdańska. Zwolniony warunkowo w maju 1952.

Akta o sygn. IPN Gd 37/2-7.

Charakterystyka nr 139 dot. niepodległościowego oddziału Stanisława Sali, ps. „Chojnicki Janusz”, „Szmid”. Jako uczeń 4 klasy gimnazjum w Osielcu, a zarazem harcerz, zorganizował on początkowo grupę ZHP, tzw. Zastęp Zastępowych, o nazwie „Leśni Ludzie”, w której z inspiracji nauczyciela gimnazjum zorganizował „kącik polityczny”. W skład tej grupy wchodził uczniowie tegoż gimnazjum. W marcu 1947 grupa zmieniła nazwę na: „Podhalańska Grupa Operacyjna Podziemnego Wojska Polskiego Oddział Józefa Piłsudskiego”. Komendantem organizacji został Stanisław Sala, a jego zastępcą Adam Sasuła ps. „Czarny Leszek”. Organizacja liczyła 8 osób (przez cały okres istnienia 16). W marcu 1948 organizacja ponownie zmieniła nazwę na „Wolność i Sprawiedliwość”. W kwietniu 1948 Sala został aresztowany, jednak udało mu się zbiec z posterunku MO w Makowie Podhalańskim. Po ucieczce zaczął się ukrywać, jednocześnie zorganizował WiS w nowym składzie. Terenem jej działania były powiaty: myślenicki i wadowicki, a także Żąbkowice Śląskie i powiat chrzanowski. Najbardziej spektakularną akcją oddziału była likwidacja funkcjonariusza MO ppor. Mariana Kurdziela 21.08.1948. W marcu 1948 PUBP w Myślenicach wszczął wobec grupy Sali rozpracowanie operacyjne krypt. „Kominiarze”, w którym wykorzystano 3 informatorów o ps.: „Lew”, „Wrona” i „Poprawny”. Ponadto PUBP w Myślenicach i w Wadowicach przeprowadziły przez kilka miesięcy kilkanaście akcji pościgowych. Oddział został rozbity w grudniu 1948. Aresztowano w sumie 15 członków WiS oraz 40 współpracowników, którzy otrzymali wysokie wyroki, z karą śmierci włącznie. Akta zawierają kwestionariusz osobowy Franciszka Stasika, który występuje jako współpracownik tej organizacji, skazany przez WSR w Krakowie na 6 lat więzienia.

Akta o sygn. IPN Kr 074/138 (139/X).